

JAK ZDAĆ EGZAMIN?

Skriftlig färdighet

czyli wypowiedź
pisemna na egzaminie
Tisus

MARTA MIKUCKA

SKRIFTLIG FÄRDIGHET - CZYLI WYPOWIEDŹ PISEMNA NA EGZAMINIE TISUS

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI O TYM, JAK SIĘ
PRZYGOTOWAĆ DO CZĘŚCI PISEMNEJ
EGZAMINU TISUS

SKRIFTLIG FÄRDIGHET

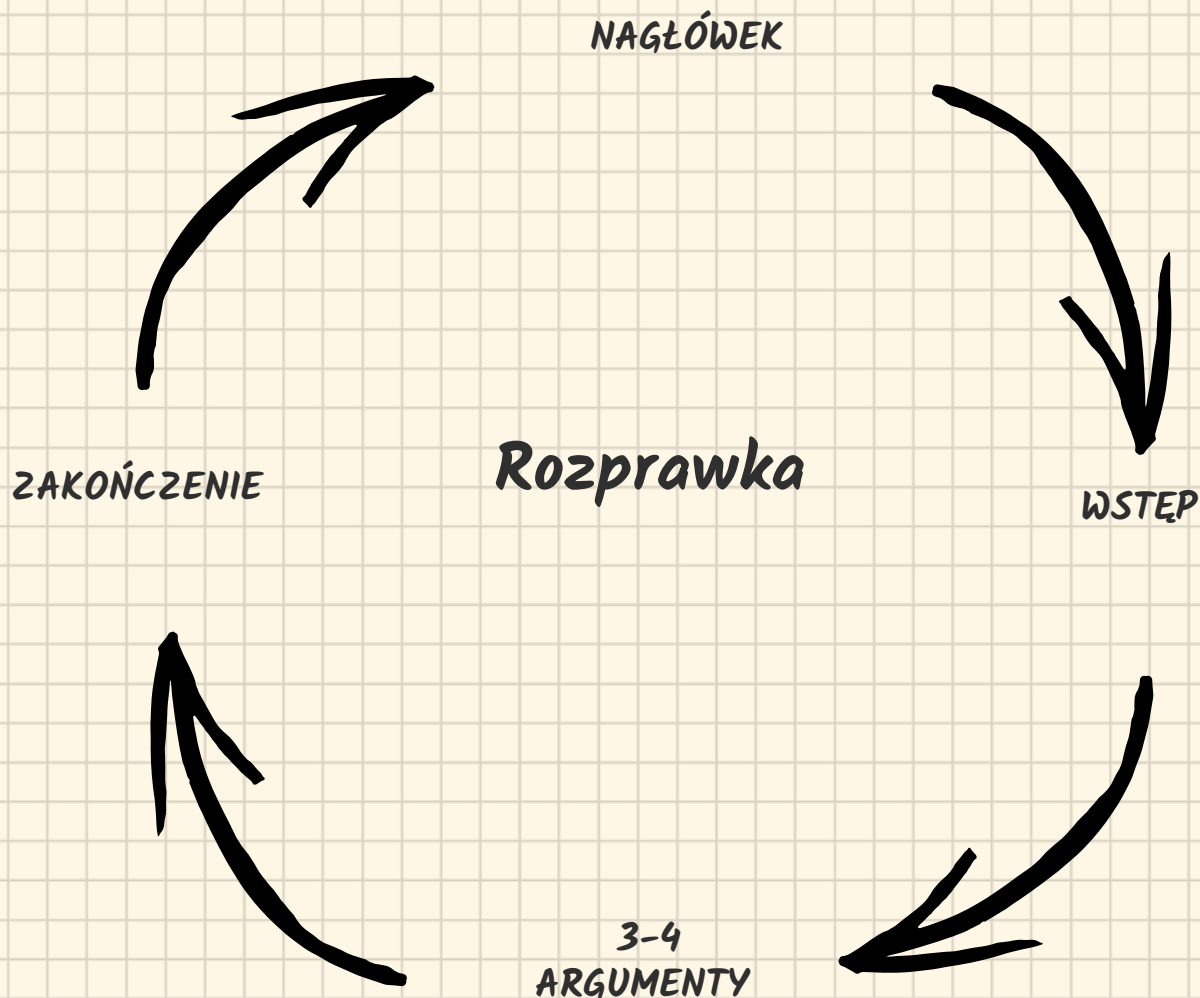
Część pisemna egzaminu TISUS.

Wszystkie aktualne informacje dotyczące egzaminu znajdziecie na stronie <https://www.su.se/>

E-book jest o tym, jak się skutecznie przygotować do części pisemnej tego egzaminu.

Bardzo istotne w tej części egzaminu jest to, aby napisać tekst, który ma ściśle określoną strukturę, mianowicie strukturę **rozprawki**, którą na pewno wielu z Was pisało w szkole.

W tej części nie tylko wykazujecie się znajomością języka szwedzkiego, ale również umiejętnościami pisarskimi, umiejętnością formułowania myśli i przytaczaniem rzeczowych argumentów.

JAK SIĘ PRZYGOTOWAĆ?

NALEŻY POŚWIĘCIĆ CZAS ĆWICZENIU WSPOMNIANEJ WYŻEJ FORMY PISARSKIEJ. NAPISZ 10 ROZPRAWEK, KTÓRE BĘDĄ PRAWIE BEZBŁĘDNE. BARDZO TRUDNO JEST ZALICZYĆ TĘ CZĘŚĆ EGZAMINU BEZ UPRZEDNIEGO "TRENINGU";

ZALECA SIĘ PISANIE ROZPRAWEK RĘCZNIE, NIE NA KOMPETERZE, PONIEWAŻ UŻYWAJĄC RĘKI "LEPIEJ" UTRWALAMY I ĆWICZYMY SVOJE UMIEJĘTNOŚCI PISARSKIE;

DTRZEBA UŻO CZYTAĆ! ROZPRAWKA JEST TO POPIS WASZYCH UMIEJĘTNOŚCI PISARSKICH A TEMATY, KTÓRE POJAWIAJĄ SIĘ NA EGZAMINIE, NIE SĄ TEMATAMI ŁATWYMI I LEKKIMI. DOTYCZĄ ONE CZĘSTO ŻYCIA SPOŁECZNO-POLITYCZNEGO, PSYCHOLOGII, KULTURY, NIEKIEDY ODNOSZĄ SIĘ DO PRAWA.

NALEŻY DUŻO CZYTAĆ, ALE CO? NA PRZYKŁAD KSIĄŻKI PO SZWEDZKU, WIADOMOŚCI (NP. DAGENS NYHETER, SVERIGES RADIO). WIELE KSIĄŻEK JEST DOSTĘPNYCH W FORMIE ELEKTRONICZNEJ, WARTO ZAPOZNAĆ SIĘ Z OFERTĄ KSIĘGARNI BOKUS.

CZY TRZEBA PRZEJŚĆ SPECJALNY KURS SZWEDZKIEGO / KORZYSTAĆ Z KOREPETYCJI?

ZAKŁADAM, ŻE SKORO JESTEŚ W TYM MIEJSCU, PRAWDOPODOBNIE JUŻ OD JAKIEGOŚ CZASU UCZYSZ SIĘ SZWEDZKIEGO. MUSISZ SAMODZIELNIE OCENIĆ, CZY LEKCJE SĄ CI POTRZEBNE. JEDNO JEST PEWNE: PRZYGOTOWUJĄC SIĘ DO CZĘŚCI PISEMNEJ, DOGADAJ SIĘ Z KIMŚ, KTO TWOJE ROZPRAWKI BĘDZIE REGULARNIE SPRAWDZAŁ I WSKAZYWAŁ CI BŁĘDY. NAJLEPIEJ, ABY TO BYŁ RODZIMY UŻYTKOWNIK JĘZYKA Z BIEGLĄ ZNAJOMOŚCIĄ SZWEDZKIEGO W MOWIE I W PIŚMIE.

O STRUKTURZE PRACY RAZ JESZCZE

NAGŁÓWEK – WIDOCZNY TYTUŁ TEKSTU, KTÓRY NALEŻY UMIEŚCIĆ NA GÓRZE PRACY PISEMNEJ

WSTĘP – OPIS PROBLEMU, KTÓREGO DOTYCZY ROZPRAWKA. W TYM MIEJSCU MOŻNA PROBLEM ZDEFINIOWAĆ, POSTAWIĆ TEZĘ, HIPOTEZĘ, ANTYTEZĘ. MOŻNA TU PRZYGOTOWAĆ OSOBĘ CZYTAJĄCĄ TEKST NA TO, CZEGO MOŻE SIĘ SPODZIEWAĆ W DALSZEJ CZĘŚCI PRACY.

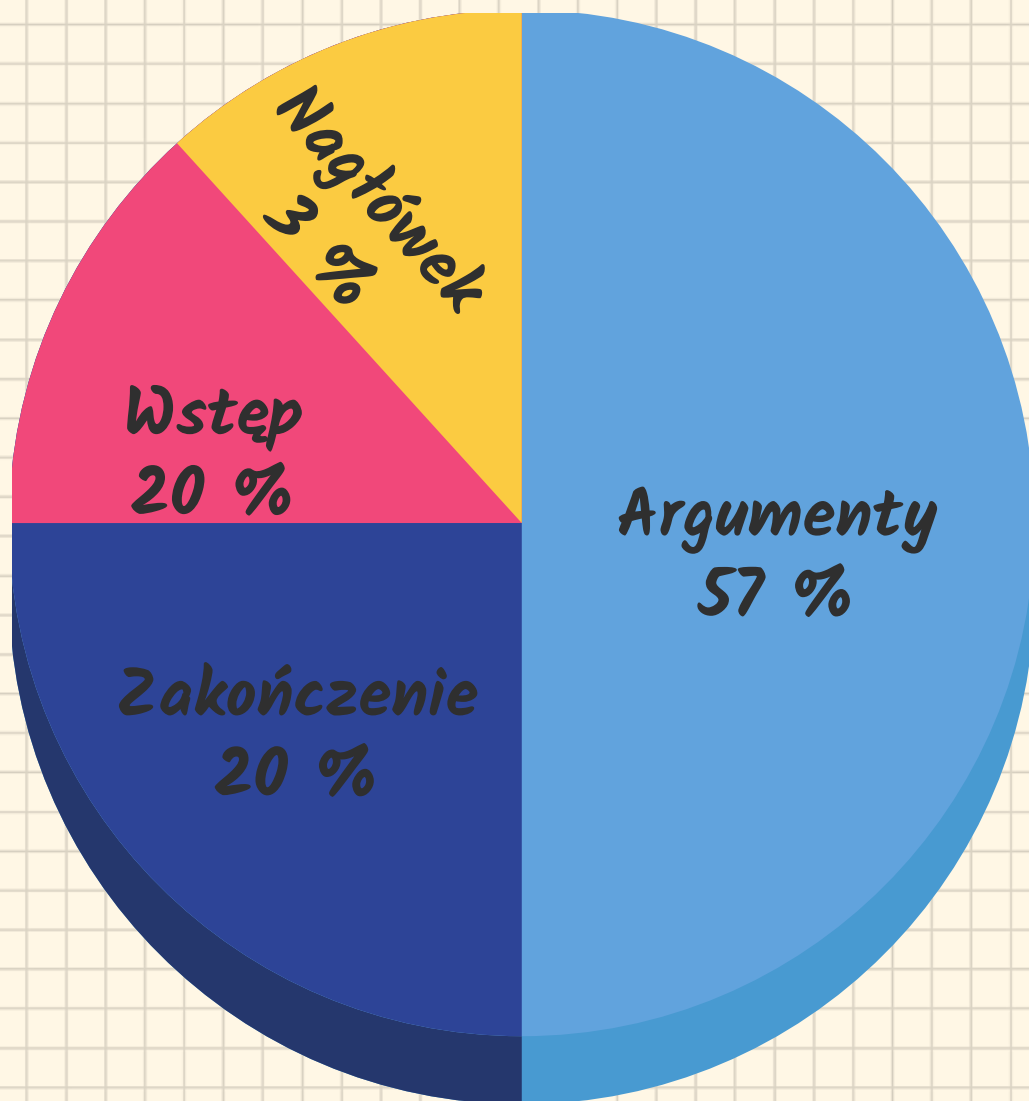

ARGUMENTY. NIE ZA DUŻO, NIE ZA MAŁO. 2 DOSYĆ ROZBUDOWANE, ALE NAJLEPIEJ 3-4. W TEN SPOSÓB POKAZUJESZ WIELOASPEKTOWE PODEJŚCIE DO TEMATU, A TO CHODZI W ROZPRAWCE. KAŻDY ARGUMENT POWINIEN BYĆ INNY, JEDNAK POWINNY DOTYCZYĆ TEGO SAMEGO TEMATU.

ZAKOŃCZENIE. TU NALEŻY PODSUMOWAĆ DOTYCHCZASOWE ROZWAŻANIA I WYRAZIĆ SWOJE STANOWISKO W DANEJ KWESTII. JEST TO MIEJSCE NA WYRAŻENIE SWOJEGO ZDANIA, KTÓRE WARTO ODNIEŚĆ DO UŻYTYCH ARGUMENTÓW.

OBJĘTOŚĆ POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW ROZPRAWKI

SAMBANDSORD - CZYLI SPÓJNIKI

NA PODST. SKRIVTAPPAN, RONALD ALFREDSSON

BEZ NICH NIE DA SIĘ NAPISAĆ ROZPRAWKI. OTO ONE:

Tillägg - przytaczamy kolejny argument

ÄVEN OCH, OCKSÅ
DÄRTILL KOMMER TILLIKA
DESSUTOM LIKA VIKTIGT ÄR
VIDARE VAD MERA ÄR
YTTERLIGARE NÄSTA
FÖR DET FÖRSTA FÖR DET ANDRA...
TILLÄGGAS KAN SLUTLIGEN
SIST MEN INTE MINST INTE BARA ... UTAN OCKSÅ

Tid/ordningsföljd

INLEDNINGSVIS

OMEDELBART

DÄREFTER

UNDER TIDEN

MEDAN

SAMTIDIGT

FÖRE

EFTER

DÄREFTER

SÅ SMÅNINGOM

SNART

EFTER ETT TAG

SEDAN

FÖRST, TIDIGARE

SENARE

FÖR DET FÖRSTA / FÖR DET ANDRA/ SLUTLIGEN

TILL SIST/ AVSLUTNINGSVIS

DELS-DELS

Jämförelse / motsättning

JÄMFÖRT MED SÅSOM
PÅ SAMMA SÄTT SOM / PÅ SÅ SÄTT
I LIKHET MED / EN LIKARTAD UPPFATTNING
LIKARTAT (RESONERAR) / LIKNANDE (RESONEMANG)
I SIN TUR SAMTIDIGT (KAN NOTERAS ATT)
FÖRDELARNA / NACKDELARNA
DÄREMOT / MEN
EMELLERTID / DOCK
ÄNDÅ / ICKE/ DESTO/ MINDRE
TROTS, TROTS ALLT / TROTS ATT
ÄVEN OM // MOTSATS TILL
Å ENA SIDAN / Å ANDRA SIDAN
NÄR ALLT KOMMER OMKRING / EN SKILLNAD ÄR
TVÄRTEMOT / TVÄRTOM
I GENGÄLD

Förtydligande/exemplifiering

SÅSOM TILL EXEMPEL (T.EX.)
EXEMPELVIS / BLAND ANNAT (BL.A.)
DET VILL SÄGA (D.V.S)/ ILLUSTRERAR / ILLUSTRERAS
SOM ETT EXEMPEL PÅ
BELYSER
VISAR
HÄR URSKILJER SIG
NÄRMARE BESTÄMT
SÄRSKILT
I SYNNERHET
SOM

Orsak

DÄRFÖR
SÅLEDES
DETTA BEROR PÅ
ALLTSÅ
PÅ GRUND AV / AV DETTA SKÄL
BEROENDE PÅ
ORSAKEN ÄR
MOT DEN BAKGRUNDEN
EN FÖRKLARING TILL DETTA / ANLEDNINGEN ÄR

Följd/slutsats

SOM EN FÖLJD AV / HÄRAV FÖLJER / FÖLJAKTLIGEN SÅLEDES
SÅLUNDA
ALLTSÅ
DÄRFÖR / RESULTATET BLIR
SLUTSATSEN BLIR / VILKET LEDER TILL
DET(TA) BEROR PÅ
ANLEDNINGEN BLIR
FÖLJDEN BLIR / DETTA LEDER TILL

Sammanfattning

SLUTLIGEN
KORT SAGT
AVSLUTNINGSVIS
SAMMANTAGET
SAMMANFATTNINGSVIS

Allmänna samband

I FRÅGA OM / MOT BAKGRUND AV
NÄR DET GÄLLER
I SAMBAND MED
MED HÄNSYN TILL
HAR ATT GÖRA MED
I DETTA SAMMANHANG

KRYTERIA OCENY PRACY

ANALIZUJĄC PRACE OSÓB, KTÓRE ZDAŁY EGZAMIN I PORÓWNUJĄC JE DO PRAC OSÓB, KTÓRE EGZAMINU NIE ZALICZYŁY, NASUWAJĄ SIĘ NASTĘPUJĄCE WNIOSKI:

 NALEŻY ZACHOWAĆ POWYŻSZĄ STRUKTURĘ PRACY (NAGŁÓWEK, WSTĘP, ARGUMENTY, ZAKOŃCZENIE)

 PRACA MUSI BYĆ SPÓJNA. OZNACZA TO, ŻE NALEŻY PISAĆ WYŁĄCZNIE NA TEMAT, KTÓREGO ONA DOTYCZY, CZYLI MUSI BYĆ ZGODNA Z TEMATEM NA EGZAMINIE

 WARTO/ NALEŻY UŻYWAĆ SAMBANDSORD

 OCENIANA TAKŻE TREŚĆ -CZY TEKST MA SENS.

 TEKST NIE MOŻE ZAWIERAĆ RAŻĄCYCH BŁĘDÓW JĘZYKOWYCH. NIE WOLNO POPEŁNIĆ BŁĘDÓW W SZYKU ZDANIA, W ODMIANIE CZASOWNIKÓW, RAŻĄCYCH BŁĘDÓW LEKSYKALNYCH, PRZYMOTNIKI I RZECZOWNIKI MUSZĄ BYĆ ODMIENIONE PRAWIDŁOWO, FORMA OKREŚLONA MUSI BYĆ ZASTOSOWANA PRAWIDŁOWO

CZY TO OZNACZA, ŻE PRACA MUSI BYĆ BEZBŁĘDNA?

NO CÓŻ, ZDAJECIE EGZAMIN NA POZIOMIE CI, WIĘC W ZASADZIE PRACA MUSI BYĆ PRAWIE BEZBŁĘDNA. W PRACACH, KTÓRE ZALICZYŁY, SPOTKAŁAM SIĘ Z ZAZNACZONYMI PRZEZ EGZAMINATORA BŁĘDAMI (MOŻNA MIEĆ WGLĄD DO SWOJEJ PRACY), A DOTYCZYŁY ONE: PRZECINKÓW, NIE DO KOŃCA PRECEZYJNYCH SFORMUOWAŃ (MARGINALNE SYTUACJE W SKALI CAŁEJ PRACY PISEMNEJ), BŁĘDNE UŻYCIĘ FORMY OKREŚLONEJ (CZASEM ZASTOSOWANIE FORMY OKREŚLONEJ JEST DYSKUSYJNE, W TAKICH SYTUACJACH POTENCJALNY BŁĄD MOŻE BYĆ UZNANY JAKO POPRAWNE SFORMUOWANIE), WPISANIE A ZAMIAST Å W POJEDYNCZYCH PRZYPADKACH.

PODSUMOWUJĄC - DOPUSZCZALNE SĄ BŁĘDY WYNIKAJĄCE Z PRZEOCZENIA, CZYLI TAKIE BŁĘDY, KTÓRE MÓGŁBY POPEŁNIĆ OSOBA BĘDĄCĄ RODZIMYM UŻYTKOWNIKIEM JĘZYKA. CZASEM EGZAMINATOR MOŻNA UZNAĆ SFORMUOWANIE, KTÓRE CO PRAWDA JEST PRAWIDŁOWE JĘZYKOWO I GRAMATYCZNIE, ALE SZWED BY TAK NIE POWIEDZIAŁ (JEST TO PRAWDOPODOBNIE KWESTIA UZNANIOWA I JEŚLI PRACA JEST GENERALNIE DOBRA, MOŻNA UZNAĆ "DROBNOSTKI").

CZY DŁUGOŚĆ TEKSTU MA ZNACZENIE?

WEDŁUG WYTYCZNYCH TEKST POWINIEN SKŁADAĆ SIĘ Z OKOŁO 400 SŁÓW, CZYLI OKOŁO 2-3 STRON.

OCZYWIŚCIE TEKST NIE MUSI WYNOŚIĆ RÓWNO 400 STRON, MOŻE BYĆ TROCHĘ KRÓTSZY LUB DŁUŻSZY. JEDNA ZE ZNAJOMYCH OSÓB, KTÓRE ZALICZYŁY EGZAMIN NAPISAŁA TEKST SKŁADAJĄCY SIĘ Z 520 SŁÓW, A JEDNAK Z OKOŁO 390.

DLA BEZPIECZEŃSTWA DOBRZE MIEĆ Z TYŁU GŁOWY TE 400 SŁÓW.

POWODZENIA!
LYCKA TILL!